

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminecă.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

strada Carolinei Nr. 5.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:

Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.

Abonamentele se plătesc înainte.

Proprietari și editori:

Dr. Eusebie Antonovici, cand. de adv.

Valerian Halip, notar.

Constantin Jescu, țaran.

Vasile Maghior, paroh.

Dorimedont Vlad, inv. sup.

INSERTIUNILE:

Un rînd petiu sau spațiul său costă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului costă șirul de petiu 50 bani.

Prenumeratiunile se primesc la administrație; Inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr costă 20 bani.

Toate redacțiunile, cari primesc ziarul nostru, sunt rugate a ni trimite în schimb ziarul lor.

Toți domnii membri din comitetele districtuale sînt cu insistență rugați ca să fie cît mai curînd adunările de constituire și despre rezultat să binevoiască a raporta imediat biroului Comitetului național central.

Cernăuț, 16 Martie 1907.

Conștiinți și neconstiinți conducători și aderenții erei pseudodemocratice ni-au adus în țară, cu deosebire în rîndurile noastre romînești, danne foarte mari. Incetul cu incetul fructele din semînta sîmînată de pseudodemocrați încep a se ivi în toată marimea spre spaima chiar a lor inșiși. Chiar principiul suprem al pseudodemocratismului îi lovește pre conducătorii săi tocmai în cap. Inaugurată a fost era democratică cu principiul »pine, pine« da-ți țaranilor. Ce folos dacă-i vei învinge țaranului mijlocul cu un briu tricolar de 100 de metri, dar dacă stomachul lui e gol, nimic nu i-ai ajutat.

Principiul național a fost cu totul lăsat la o parte, zicînd Domniile lor mai că la ori ce convorbire: ce folos ai dintr'o nație flămîndă. Aceste teorii, cari mai ales asupra celor răi de lucru dar cu stomach bun și pretențios au și exercitat în adevăr putere mare, gîndindu-se mereu la mură în gură.

O parte din districtul Cîmpulungului a proclamat, după cum am anunțat în numărul precedent al ziarului nostru pe contele Belegarde de deputat al acestui district pentru parlament. Partea aceasta a poporului muntean a urmat numai principiului fundamental al pseudodemocratismului și i-a îmbiat man-

datul unui bărbat generos dela care a căpătat în mod de tot abundant pine. Ea n'a luat și nici nu ia în considerare naționalitatea acestui bărbat.

E foarte greu de a face politică, însă de mii de ori mai greu e a face politică bună, sănătoasă și responsabilă cu fiinta poporului, care să-i asigure acestuia dobîndă reală și durabilă. Ușor a fost și este a se mîndri în politică cu copierea altor politicieni din alte provincie mai progresate și la popoare, care posed o maturitate politică oare care. La noi însă a face politică romînească presupune mai întai un studiu și o cunoștință de tot temeinică a sufletului poporului nostru o cunoaștință exactă a tuturor inclinațiunilor trebuințelor și a raporturilor sale cu alte naționalități de aici din țară. După ce posede cineva toate aceste cunoștinți, pe care și-le poate însuși numai dacă a petrecut timp îndelungat în mijlocul poporului și a arătat un interes viu față de toate manifestațiunile lui, atunci poate abia să iasă la iveală cu oare cari principii și să formeze așa zicînd un credeu politic, pentru popor. Un credeu politic, în care ideea națională se nu ocupe unul din articoli primii, după convingerea noastră, însă o sinucidere națională. Ca oameni vom pute trăi pe aceste plaiuri frumoase ale dulcii noastre Bucovine, și cu vremuri oameni vor fi pe aceste plaiuri încîntătoare. Nu de aceasta avem noi să purtăm grijă. Noi avem cea mai sfîntă datorie să căutăm a face totul ce ni stă în putința noastră ca să trăim în această țară ca Romîni.

După ce vom fi convinși cumcă simțul național la poporul nostru e destul de desvoltat ca să poată rezista oricărei încercări de desnaționalizare în contactul cu celelalte națiuni conlocuitoare, mai ales cu Rutenii, atunci abia ni putem permite luxul de a induce în popor și alte idei politice. La germani e foarte lesne a propaga și idei socialiste și democratice pentru că Germanii n'au nici o teamă de desnaționalizare. Unde se crede însă că ar exista teama aceasta, vedem cît de simțitori sunt chiar și progresarii germani. Exemplu clasic ni este pentru aceasta cazul cu învățămîntul din religiune în Posen. Cît de mult au Polonii de

suferit din partea germanilor, în nezuința acestora după expansiune și cucerire!

Paralel cu nezuința de a-i ajuta poporului și în privința economică, numai decît trebuia a stăruia ca în fiecare comună romînească să existe cîte un cabinet de lectură înzestrat cu cele mai bune foi populare și ca acest cabinet să funcționeze regulat. În fruntea acestui cabinet să steie conducătorii poporului și să-i ajutore la năzuință după luminare și gîstetare. Aceștia însă în loc să steie în fruntea poporului sunt artificios divizați și chiar îndușmăniți tot spre scandela poporului.

Dușmănia aceasta e nutrită de patronii cuvîntului democratic.

Preoțimea noastră, de rea de bună cum este, totuși în cazurile cele mai însemnate și la întreprinderile cele mai vitale ale neamului nostru a stat mîna de ajutor și a contribuit din sărăcia sa foarte mult.

Poporul nostru identifică biserica cu preotul. Bajocurești în preot, ai bajocurit în biserică. Ai bajocurit în biserică, i-ai luat poporului ultimul razim moral și astfel l'ai dat în mîna cirșmarului. Poporul nostru romînesc încă mai este obicinuit a ține la biserica sa și la reprezentanții ei. Cînd va părăsi el însă și acest liman, atunci în adevăr trebuie să-și iee lumea în cap. De aceea este natural, că el se sfătuește cu preotul său și dă ascultare sfaturilor acestuia. Nu este — aceasta o putem afirma cu toată hotărîrea — în țară la noi un preot, care conștiut ar da sfaturi imorale poporenilor săi. Poate să fie că unii și alții au mai puțină pricepere pentru curentele timpului, admitem, că unii și alții au ca oameni și unele slăbiciuni, dar' că conștiinți și din rea voință ar lucra contra intereselor poporului, aceasta nici cînd nu putem admite. Dacă se ia deci poporul nostru și acest razim moral, sfătuiindu-i-se mereu, ca să nu asculte de »popi« atunci cătră cine să se mai îndrepte el în necazurile sale? Ce putere va mai pute exercita cuvîntul lui asupra poporenilor? Dacă va cerca să-l moralizeze pe popor, să-l abată dela beție și dela alte păcate și apucături, care îl ruinează trupește și moralicește, cuvîntul lui va întimpina cel puțin o îndoială la el cînd își va aduce aminte de sfaturile democratice.

Democrații știu foarte bine, care e ținuta preoțimei față de propinatori, și cu toate aceste spre scandela poporului, vorbesc în organele lor de publicitate de preoți sau mai bine »popi propinatorești.« Mine poimîne nu este eschis, că unii din poporul nostru dela țară, care mai ales de pseudodemocrați au fost îndopați cu fel de fel de fîgăduinți mincinoase, se iee chiar parul și să se rescoale în contra acestor prooci mincinoși. Oare atunci cine va pute să-i reție pe aceștia dela un astfel de pas? Oare pseudodemocrații nu vor sbiera în gura mare: eată ce preot au oamenii aceștia, că nu ascultă de fel de glasul lui și se resvrătesc atît de nerușinat!

Pseudodemocrații noștri fac politică nu după cum convine aceasta și se potrivește ca ființa, firea și necesitățile poporului nostru romînesc, ci după cum li convine mai bine lor și după cum cred ei că-și vor pute asigura mai bine mersul favorabil al intereselor egoiste.

Spre lămurire.

Precum țin rentierii franceji actual la tradițiunea noli me tangere cu privire la fiscal contribuțional, așa și dl Chisanovici, cînd e vorba de a-l interpreta; el nu suferă contrazicere și pace: se provoacă fără multă vorbă la »Standesinteressen« vezi »L. Z.« 9/III. 1907, pag. 5) . . . Vederile mele cu privire la candidatura sa, pre cari le ține de întemeiate fiecare om obiectiv, i-au dat anză d-lui Chisanovici resp. organului său privat »Lehrerzeitung« nu-i organul învățătorimeii) să mă împrăste într'un mod așa murdar, neputîndu-mi afla natural nod în papură. Hinc illae lacrimae! Apoi dă, nu-i dată fiecăruia a inghimpa cu sula, nedispunînd de citeva Repetiergewehr; vederat că asta-i numai o moștenire dela părinți.... Intru cît mă privește alusiunea din »L. Z.«: »Die Hunde bellen und die Karawane zieht weiter«, pot întregi astă afirmare, după ce cunoaștem cu toții starea factică: »Die Hunde bellen und die Karawane zieht weiter von Humora nach Storozynetz, und von dorten nach dem ihr noch einzig offen stehenden Schlupfwinkel . . .

Enigma candidaturii d-lui Chisanovici e de tot transparentă și fără îndoială sînt și toți aderenții săi deplin incredințați, că aspirațiunile sale a se rădica din colbul banal au stagnat deja. Se vorbește, că dl Chisanovici își mai susține

candidatura sa din pură formalitate, fiindcă mulți învățători își revoacă obolul jertfit pentru fondul de agitație . . . Și numai din desperare — văzind că tot terenul e pierdut pentru dînsul — a încercat dl Chisanovici ultimul asalt în formă de epistolă deschisă către poporul român din distr. Humor—Solca (vezi »V. P.« Nr. 11 din 10 Martie 1907). Dar' cum s'a pălmuit pre sine însuș dl Chisanovici în astă epistolă, vadă toți învățătorii romîni, vadă și cei mai convinși aderenți ai săi și spuie ei apoi cine bagatelizează învățătorimea și școala mai mult decit dînsul, pretinsul salvator al învățătorime! Că aceste enunțaiuni ale d-lui Chisanovici din epistola amintită îl vor ofența pînă în adîncul inimii pe fiecare învățător cu tragere de inimă pentru poporul, în al cărui serviciu stă și pentru al cărui luminare se jerttește, e clar. Indignarea trebuie să fie de tot mare pentru tot omul cu sentiment de ordine, egal de-i respectivul învățător sau nu.

Dl Chisanovici e conștiu dela congresul învățătorilor romîni din Rădăuț, cite inimi mai bat pentru dînsul; și dacă nu se pronunță unul sau altul fățiș în contra D-Sale, e cauza că nu voiesc a se espune procedurilor clasice de noroi. Eu știu cum e cu simpatia învățătorilor, în a căror nume face dl Chisanovici politică; dar se trece și cu etatea de aur a d-lui Chisanovici . . .

Ar fi o nepăsare condamnabilă, să așteptăm ca să ne deplingă istoricul viitorului, cînd vedem că dl Chisanovici e dispus să jertfească chiar și școalele în numele nostru pentru a acăpăra un mandat.

Ăstea-s meritele sale pentru învățătorime și poporul român: jeder Lehrer und Nichtlehrer kennt sie!

Vicovul de jos, 12 Martie 1907.

Nicu Oanea,
învățător.

„APARAREA NAȚIONALĂ” ÎN ȚARA.

Din Solca.

Stimate d-le redactor!

Rog să publicați în gazeta D-voastre următoarele șire, ca să știe lumea ce s'a întimplat la noi în Solca în ziua de 13 Martie, căci știrile aduse de democrați în gazetele nemțești din 14 Martie sînt cu totul false. Pe aceasta zi a fost conchemată o adunare a alegătorilor din districtul judițiar Solca, ca să se pronunțe asupra candidaților la mandatul districtelor Humor și Solca. Ca să-l poată proclama pe Aurel Onciul de candidat, au inscenat democrații o agitație pînă acuma pe la noi nemaipomenită. Aproape la 50 de învățători din districtul întreg erau de față, cari își dau silința cea mai mare să influențeze poporul pentru Aurel. Prin rostul economului Buliga din Arborea și a lui Filaret Doboș din Cernăuț, fostul prezident al societății »Dacia«, care acuma a devenit cu întreaga sa societate agent politic plătit a lui Aurel Onciul, au încercat domni democrați proclamarea lui Aurel Onciul de candidat. La aceasta acțiune au fost ei sprijiniți foarte intensiv de către învățători.

Vorbirea economului Buliga din Arborea a stîrnit însă un vifor de protestări contra acestei candidaturi, proteste, cari cit pe ce era să devieze pînă la excese. Poporul adunat sătul de promisiunile minciunoase ale democraților fruntași Aurel și Florea, nu li-au mai dat crezare, ci pre toți vorbitorii democrați i-au huiduit și fluierat. A ajuns treaba la atîta că dacă nu intervenea jandarmeria spre

scutul democraților prezenți, aceștia erau să fie striviți de poporul infuriat.

Sub scutul jendarmeriei toți democrații au fost necesități să părăsească sala și au fost conduși de aceasta pînă la hotarele comunei Arborea. Mai ales în contra unor învățători era îndreptată furia poporului care l-i striga că locul lor e să instrueze copiii incredințați conducerii lor dar nu în localuri unde se face politică.

Abia dupre potolirea acestui vifor s'a putut discuta mai departe. La propunerea cantorului Chiraș din Botușana, care prin o vorbire foarte frumoasă și înțeleasă de poporul adunat a recomandat pre baronul Dr. Alexandru Hormuzachi de candidat, s'a primit candidatura acestuia cu unanimitate de voturi.

Totodată însă s'a luat pentru cazul, că baronul Hormuzachi nu ar primi mandatul acesta, în vedere și o eventuală candidatură a pretorului din Solca, consilierului Dr. George Tarnavski și s'a hotărît ca ambii să fie invitați a se declara și a-și disfașura eventual programul.

Aceasta adunare a documentat, că poporul ține încă mult la preoți-conducătorii lor legali și naturali — și că democrații sau mai bine zis »popofagii, adecă mîncători de preoți« și-au pierdut toată încrederea la popor.

Ce trecere aveți la popor d-lor democrați, ați văzut cu ochii la noi în Solca și Vă rugăm pe acei cari ați fost de față să băgați cele văzute în samă și să-l sfătuiți pre fruntașul D-Voastre Aurel Onciul să ne cruțe cu candidatura și prezența sa prin comunele noastre, dacă nu vroeste să facă el și agenții săi, cunoștință cu cîinii de prin satele noastre.

Mai mulți țărani din
districtul Solca.

Din Botușana.

Onorate d-le Redactor!

Vă rugăm tare frumos să ni primiți șirile următoare la gazeta D-Voastre, ca să știe lumea ce fel de prieteni are poporul nostru chiar între acei, cari is puși de stăpînire să-i conducă spre bine și luminare.

Mărți în 12 Mărțișor ne-am trezit noi gospodarii din Botușana, că copiii noștri, pe cari i-am trimis la școală, ca dragă doamne să învețe în 6 ani cel puțin a scrie și ceti, se întorc pe la prînz acasă cu gura căscată și ne chiamă să venim numai decit îndata mare la școală, căci așa a poroncit dl învățător superior Burciu. Fără multă întârziere am lăsat fiecare lucrul, pe care chiar pusese mîna, și ne am grăbit spre școală să videm la ce ne chiamă dl superior. Mare ni-a fost mirarea cînd am văzut școala plină de gospodari, alarmați așa ca și noi subsemnații. Dar mai mult ne-am mirat, cînd, intrînd în școală, am văzut pe un cuconăș tinerel că să urcă lingă masa unde șede de rînd învățătorul și începe a grăi la poporul adunat. Dar cînd am auzit ce grăește eram să impietrim, nu alta ceva.

Că preoții sînt dușmanii cei mai mari ai poporului; că ei caută ca poporul să rămînă în întunecime; că numai preoții și domni cari scriu la »Apărarea națională sînt de vină că poporul nostru e sărac și cite alte năzdrăvăni am auzit din gura lui. Și cînd am înțeles din vorbirea lui mai departe, că numai Aurel Onciul și Chisanovici sînt în stare a scăpa poporul nostru din cumpăna în care se află acum, am izbucnit în hohote. Numai decit am întreat cine e acest domnișor? Și știți ce am înțeles? Cuconășul care vorbea așa de strașnic, e un

ficior din popor, este prezidentul Ivanovici al societății academice »Dacia« din Cernăuț, care tot spune că nu se amestecă în treburile noastre.

Dar fapta l'a dat de rușine, căci am cunoscut îndată că el nu e altceva decit un căpău plătit de dl Aurel Onciul, care cutrieră districtul nostru ca să ciștige poporul pentru cei cari își zic că se țin de partidul democrat. Frumos lucru! Am înțeles noi, gospodarii, cine sînt acești democrați; am înțeles cît bine au făcut ei pentru popor, bine pentru care, de-ar ave atîtea junghiuri, cite blăstămuri au picat pe capul lor, ar trebui să mai trăească fiecare încă cite 100 ani, ca să poată simți toate junghiurile astea.

Să te întrebăm dl Ivanovici, sau cum te chiamă, cine te-a trimis să cauți potcoave de cai morți prin Botușana?

Oare părinții D-Tale de aceea s'au cheltuit, purtîndu-te la școală, ca să faci acuma slujbă de căpău unui Aurel Onciul și Chisanovici? Ce vor zice părinții D-Tale cînd vor auzi că în loc să-ți păzești cartea, te-ai făcut coadă la toporiștea unui Chisanovici. Grijeșteți d-le Ivanovici de cartea D-Tale și lasă-ne pe noi în pace și gîndește-te la părinții D-Tale, care așteaptă să te vadă om, dar nu căpău. În ochii noștri sameni cu vaca care după ce a dat donița plină de lapte a resturnat-o cu piciorul.

Lucrul cel frumos al societății »Dacia« de astăvară cu conducerea noastră la București, l'ai stricat, cum se zice cit ai stupi în palmă. Pute-vei respunde înaintea părinților D-Tale și a Celui de sus?

Mai mulți gospodari din Botușana.

Onorată Redacție!

Binevoiți a face cunoscut țaranilor din districtul Sucevii următoarele șire, cari le-am cetit în »Voința Poporului« în N-rul 12 din 13 Martie ș. a.

»Voința Poporului« adecă spune în articolul ei, că păstorii noștri sufletești, adecă preoții, sînt propinatori, ce ne sfătuesc pe noi țaranii. Domnilor dela »Voința Poporului«, să știți că preoții sînt capul legii și pe ei îi vom asculta; că acel care nu ascultă de preot și de învățătura lui, acela nu știe nici de Dumnezeu și acela e curat propinator. Ce se atinge de alegerea d-lui Dori Popovici în districtul Sucevii va ajuta D zeu și va fi ales cu ajutorul preoților și a țaranilor. D-Voastră ziceți că dl Popovici are dătorii. Ș'apoi dacă să și fie asta drept, ce Vă pasă despre lucrul ista? Sau poate că dl Popovici a cerut dela D-Voastră cei ce scrieți așa de frumos la »Voința Poporului«, încît țese jupește obrazul de rușine, să-i plătiți datoriile? Vă întrebăm noi pe D-voastră de unde ați avut toți atîta amar de ban ca să Vă zidiți în Cernăuț lingă teatru, curți precum nici cel mai mare boer din țară nu le are?

Sau poate veți zice și despre domnul Popovici, cum ziceți despre alți domni, cari nu țin cu D-Voastră, cei dela »Voința Poporului«, că și el din pricina beției are dătorii?

Una s'o știți: dacă nu-ți inceta cu birfelile D-voastră împotriva preoților și a domnilor, cari ne învață de bine, are să Vă pară rău, dar ne temem c'a să fie prea tirziu.

Cu cinste
Pentelei Avram
primar în Ludibumorului, distr. Sucevii.

Din Banila-Mold.

Prea onorabilă redacție!

Binevoiți a primi în prețuitul D-v. ziar următoarele: »Toată lumea năzu-

iește la lumină și mulțămită cărmuitorilor noștri binevoitori, s'a înființat și la noi în Coșuliuca înainte de 3 ani o școală de 2 clase. Multă trudă ni-a costat această școală, însă cu dragă inimă am jertfit toate, căci gîndiam că vor învăța și copiii noștri, de nu mai mult, atunci măcar a scrie și a ceti în limba lor. Din instituțiunea cea bună, la care ne gîndiam a devenit însă școala noastră o pacoste pentru noi, și iată de ce: Nu de mult s'a dus dela noi conducătorul școlii C. Vlad și în locul lui a venit odorul Kocza din Ipotești. Această ne-a mahnit foarte, căci doară am auzit și noi cine-i Kocza și ce fapte a isprăvit el pe unde a fost, apoi credem că nu sîntem prăpădiții prăpădiților, ca să gîndească cineva, că pentru noi va fi și acela bun ce a fost izgonit din alt loc.

De aceea ne-am adresat mai întii către conducătorii comunali, apoi către consiliul școlar districtual și cel al țării și în fine ne-am dus, conduși de dep. imperial Const Popovici, căruia îi aducem mulțămită sinceră și la locul acesta, chiar la președintele țării, unde n'am cerut nimic alta, decit dreptul, care ni-se dă prin lege, adecă ca conducătorul școlii să fie, de nu de naționalitate romînă, cel puțin cvalificat pentru limba de instrucție romînă, deoarece majoritatea covîrșitoare a locuitorilor din Coșuliuca sînt romîni. Pînă acuma însă am rămas fără ispravă, scrisorile noastre stau prin cancelăriile domnilor mari, căci doară Kocza nu-i mîncător de oameni și cu timpul s'or molcomi atit rezeșii cit și țării din Coșuliuca.

Se greșește foarte cine crede așa. Pînă cînd sînt scutite cererile noastre de lege și nu va fi condusă școala noastră de un învățător cvalificat pentru limba de instrucție romînă, pînă atunci vom feri copiii noștri de ea și vom plăti mai bine pedepsele impuse de Kocza, care în cunoscuta-i bunătate pentru Romîni deschide singur școala chiar atunci cînd aceasta s'a închis de medicul districtual din cauza boalelor molipsitoare. Nici ademenirea copiilor cu pine cu unt, cum s'a făcut în casa lui Kocza, ca să nu asculte de părinți, cînd li vor zice să nu meargă la școală și nici cinstirea părinților cu rachiu ca să trimeată copiii la școală, nu va ajuta nimica. Plătească apoi Kocza la toată lumea, cum a voit să plătească copiilor rezeșului G. Șcraba, ca să chieame copiii la școală și tot va cheltui degeaba. A promis Kocza și »Siczul« și bancă rusască pentru toți, cari vor ține cu el, însă și aceasta va fi fără succes. Nu se mulțamește Kocza numai cu atîta, el face strinsuri și agitează între popor în contra națiunii romîne. Așa a chemat el pe mai mulți locuitori din Coșuliuca pe Dumnică în 10 Martie n. a. c. la Lucaveț și Jadova, zicînd că acolo vor auzi povețe și sfaturi spre nimicirea celor ce nu țin cu ei. Aceasta ne doare și dăm la cunoștința lunei întregi. Întrebăm pe dl inspector Simionovici ce zice la toate acestea?

Rugăm pe cei dela putere să ni steie întru ajutor, căci așa nu poate să remiie.

Mulțămindu-Vă înainte pentru bună-

voința ce ni veți oferi cu primirea acestor șire, semnăm cu toată stima:

Toader Opaș Ștef. a I. Borșan
Filimon Cuciurean Alecu Borșan.
Banila mold., 14 Martie 1907.

Conform cu rezoluțiunea luată în marele meeting din Suceavă s'a întocmit un birou juridic-administrativ-technic cu scop de a servi trebu-

ințelor ce le are poporul nostru pentru a primi sfat și ajutor în afaceri administrativ-economice și politice.

Biroul se află deocamdată la redacția ziarului strada Carolinei Nr. 5.

Domnii, cari au binevoit a primi asupra sa de a sfătui pe poporeni, sînt următorii:

Dr. Const. Isopescu-Grecul
cons. la trib. și docent la univ.

Emil Isopescu
consilier la tribunal.

Onesian Țurcan
consilier administrativ.

Dr. Constantin Hostiuc
vicesecretar al fării.

Dr. Cornel Homiuc
consilier administrativ.

Dori Popovici
adiunct la direcția bunurilor.

George Sirbu
admin. silvic.

Aurel Țurcan
asistent la direcția bunurilor.

Dr. Vasile Bodnarescu
angajat la direc. de finanțe.

Dr. Eusebiu Antonovici
candidat de avocat.

Victor Petrescu
conc. la finanțe.

Vespasian Grigorovici
angajat la poștă.

Gospodarii români, cari vor avea lipsă de sfat și de ajutor, se vor adresa mai întîi la redacția ziarului și de acolo se vor conduce la unul din acești domni pentru a primi neîntîrziat și fără oarecare plată sfatul dorit.

Știri locale și din țară.

Din campania electorală.

Di T. V. Stefanelli consilier pe lingă curtea de apel din Lemberg a sosit Vineri dimineața în 15 l. c. în Cernăuț. La gară a fost întîmpinat de toți membrii comitetului național în frunte cu prof. univ. Dr. Stefan Saghin, de o mulțime de aderenți ai partidului național, precum și de reprezentanții soc. acad. »Junimea«, la un loc vr'o 50 persoane. Președintele comitetului național prof. Dr. Saghin, l'a salutat dorindu-i succes și isbindă în lupta electorală. Cu trenul accelerat Di Stefanelli a plecat în districtul Cimpulungului, unde va ține mai multe adunări electorale și anume: Duminică în 17 l. c. la amiază în Iacobeni și Luni în 18 în Cimpulung, unde pe acea zi este conchemată o adunare a întregului district. În Stulpicani, Vama și Poporita di Stefanelli a ținut adunări electorale Vineri și Simbătă. În toate locurile a fost viu acamat.

Vineri, în 15 l. c. a aflat loc în Gurahumorului o adunare electorală la care au participat delegați din întregul district; atît preoțimea, cît și poporeni au fost foarte bine reprezentați. Cu unanimitate de voturi s'a proclamat candidatura baronului Dr. Alexandru Hormuzachi. Încercarea democraților de a proclama candidatura lui Aurel Onciul a fost zădărnicită și agenții lui Aurel huiduiți și fluerați. Raport detaliat urmează.

Constituirea comitetului național-districtual în Boian. Miercuri în 13 l. c. s'a constituit comitetul național-districtual al Boianului în următorul mod: preșident: Atanasie Gherman. Vice-preșident: George Vaipan, primar în Boian. secretar: Costică Spatar, proprietar în Boian. Iar în comitet sînt delegați următorii gospodari: Dumitru Pavel, Mihai Pavel, Lazar Bzovi, Toader Cucuorean, Vasile alui Dumitru Mihalcean, Eliseiu Iurcu — toți din Boian. Toader Cudla, Dumitraș Nandriș, Nicolai Burcovschi, Vasile Grigorovici, Petru Doros — toți din Mahala, Ioan Bujeniță din Cotul-Ostriței. George Cuti din Noaușulite și I. Grigorașciuc din Buda.

Comitetul național districtual al Cimpulungului, s'a constituit în următorul mod: Preșident: Dr. Emilian Criclevici, avocat. Vicepreșidenți: Eudoxiu Prodaniciu primar, Victor Bocca administrator. Secretari: Dr. Temistocle Bocancea, cand. de avocat, Ioan Voloșciuc preot. Casar: Ioan Lăcățiș, meseriaș și George Hutu. Membri fără funcțiune: Ioan Anghel, Ioan a lui George Lehaci și Gavril Rusu. Mai departe au fost delegați în acest comitet din comuna:

Bucșoia: George Sidorovici, secretar, Dumitru Săhlean, primar.

Stulpicani: Emilian Vasilovici, învăț. superior, Constantin Nastase, învățător.

Negrileasa: Petru a lui Toader Scheuleac econom.

Slatioara: Vasile Vleju, primar.

Gemene: Policarp Popescu, paroch.

Ostra: George Banilevici, preot.

Dorotea: Ioan a lui T. Crăciun, econom.

Frasin: George Cosmațchi și Petrea Caraciuc, economi.

Vama: Nicolai Lomicovschi, protopresviter, George Hutu, primar, Vasile Ionașcu, secretar com., Ioan Iosif, econom.

Deia: Istrati Lazor.

Vatramoldoviței: Teofil Dimitrovici, paroch, Nicolai Zins, econom.

Valeputnei: George Hău, econom.

Pojorita: Euseb Constantinovici, paroch, Simion Suflețel, primar.

Sadova: Dionisi Constantinovici, paroch, Ioan Șindelar, preot.

Fundul Moldovei: Ioan Popovici paroch.

Personalii. Di Ilie Luția, profesor la pedagogie a fost trecut la penzie; din incidentul acesta Maj. Sa

Impăratul i-a conferit decorația »Ordinul Francisco - Iosefin«. Felicitări cordiale!

„Junimea“. Astăzi (Duminică) în 17 Martie la oarele 11 a. m. va ceti în cabinetul soc. »Junimea«, membrul ei Alexandru (Leca) Morariu conferența sa »Despre obiceiuri și distracții la curțile Voivozilor«. O interesantă pagină din istoria culturală a Romînilor. Publicul este rugat să participe în număr cît se poate de mare.

De-ale poștei. Cu ziua de 1 Aprilie a. c. se va activa în Moldova, districtul Rădăuț, un oficiu poștal. Diriginte al acestui oficiu a fost numit di Isăia Menga.

In loc de cunună eternă. Pentru repozata d-nă Carolina Odrițchi născ. de Reus a donat di oficial cons. Nico de Rey cu soția cvota de 6 cor. pentru asilul de copii gr. or. rom. în Cernăuț.

Reprezentantul Austro-Ungariei la Haga. Din sursă bine informată se anunță că monarhia austro-ungară va fi reprezentată la conferința cea Haga prin admiralul baron Spaun, ca prim delegat.

Știri din lume.

Starea sănătății regelui Carol. Din București se anunță: Regele se află foarte bine și face zilnic preumblări de cite o oară în grădina palatului. La 15 Martie v. regele va pleca la Mentone însoțit de regina, deoarece aerul de acolo îi priește foarte bine. Suveranii se vor înapoia în țară la 1 Mai v. a. c.

Nou ministru. Dr. C. Istrati a fost numit ministru al domeniilor în locul d-lui Ioan Lahovary, care trece la externe în locul remas vacant prin moartea mult regretatului d-sale frate, generalul Lahovary. Di Dr. Istrati a ocupat odinioară departamentul instrucțiunii publice tot sub guvernul Cantacuzino, ear sub actualul guvern a avut greaua însărcinare, pe care a adus-o la bun sfîrșit de a organiza marea Expozițiune națională jubilară.

Despopularea Ungariei de nord. Din an în an emigrarea din comitatele Ungariei de nord devine tot mai mare. În anul 1906 au emigrat în America din comitatul Zips 4883, din Sáros 3894, din Arva 1634, din Turocz 1515, cu totul 13.451 de indivizi. În urma acestei emigrări în mase este criză economică în Ungaria de nord, deoarece lipsa de lucrători devine tot mai mare.

O donațiune Academiei Romîne. D-na Alexandrina I. Ghica, soția lui Ioan Ghica, a donat Academiei Romîne un

fond de 50.000 lei, sub numele de: »Fondul Ioan Ghica«, din venitul căruia Academia să cumpere și să publice documente vechi, relative la istoria Romînilor.

Sporul populației din România. Dintr'o statistică publicată de direcția gener. sanitară rom., reiese că în cursul anului 1906 populația țării a sporit cu 100.587 suflete. Acest rezultat întrece toate excedentele de pînă acum.

Rescoalele țărănești în jud. Iași. În comuna Bădeni mișcarea țărănilor ia proporții îngrijitoare. Țăranii s'au dus azi la Curte, cerind să li se împartă pămînturi. Negăsind aci pe nimeni, s'au dus la o moșie din vecinătate și au gonit de acolo pe arindașul evreu. În urmă formind o masă compactă s'au dus și la alți locuitori evrei, alungindu-i din sat cu amenințări. Țăranii sînt foarte îndărjiți și sînt mari temeri ca să nu izbucnească o adevărată revoluțiune. La Ceplenița sătenii au pus mîna pe primărie, au încunjurat curtea și au alungat pe Evreii, cari se aflau în comună. Autoritățile din Iași au luat măsuri preventive. La oarele 12 noaptea au plecat din Iași vinătorii cu un tren special pînă la Tg.-Frumos și de acolo au mers pe jos pînă la Bădeni. După aceea a plecat reg. 7 de călărăși.

Inundații în România. Apele Dunării debordnd peste maluri, a inundat toată partea joasă a regiunii Clinceni și Spantov, venind pînă sub malul de lingă sat. Ghița Dunării nu s'a rupt încă, dar apele au trecut peste părțile laterale, saltind în bloc ghița. Lucrările digului, ce se construiește de stat pe această regiune, n'au suferit stricăciuni. S'au luat măsuri de apărare.

Din caleidoscopul politic.

Ca să-l scoată pe Aurel Onciul din strimtoarea în care se află cu mandatul său, di Vasile Ropcean, a cărui candidatură pentru districtul Cernăuț, Sirete, Storojineț a anunțat-o »V. P.«, s'a decis să renunțe la acest mandat în favorul lui. Credem că Aurel va ști aprecia acest cadou, pe care i-l face di Ropcean și se va grăbi să vină între alegători spre a-și desfășura programul.

În năzuința sa de a cuceri lumea, Aurel Onciul, meșter în arta de a se lăuda pre sine, alegea pînă acuma faptele cele frumoase săvîrșite de alții și și-le atribuia șie.

Acuma se vede că bietul Aurel și-a pierdut rostul, căci începe a se lăuda cu faptele sale proprii.

Am avut eri demineață la Gara din loc ocaziunea să'l auzim cum s'a recomandat unei dame din societatea cea mai aleasă cu cuvintele: »eu sînt acel Aurel, pe care trebuie să-l cunoști din raporturile publicate prin gazete asupra activității mele parlamentare și asupra afacerii mele în parlament cu contele Sternberg.« Mai remîne să se mai laude și cu afacerea Ianopolos.

În urma dezastrului democraților din Gurahumorului și Solca, Aurel Onciul s'a decis să candideze în cercul Cernăuț-Sadagóra. Nu ne îndoim de izbînda sa din acest district, avînd Aurel deja binecuvîntarea rabinului.

Democrații au lansat în penultimul număr al monitorului oficial »V. P.« un apel pentru întregirea dirigenței. »Numai acele persoane, cari recunosc necondiționat autoritate dirigenței naționale și desaproabă cu desăvîrșire uneltirile »A. N.« pot fi membri în dirigență« se zice în acest apel. Asta înseamnă în limba romînească: Să cunoști tot vocabularul sudalmelor și injurăturilor lui Florică, să bațjocurești preoțimea, nația și biserica, să improști pe toată lumea cu noroi, să clevești cît se ține gura și să te supui

orbiș poroncilor lui Florică și Chisanovici. În astfel de condițiuni vor afla democrații destule persoane pentru dirigență, dar numai între birjari și mahalagi.

În apelul său către poporul din districtul Humor și Solca, Chisanovici declară că el nu candidează ca »învățător ci ca bun luptător pentru drepturile poporului romîn și ca cunoscător al durerilor poporului« Perfect. Că nu este di Chisanovici învățător, o admitem și noi, căci copiii, cari au cercetat clasa, în care D-Sa era aplicat, nici în patru ani n'au învățat a deosebi un »a« de un »o«. Și că este cunoscător de dureri earăși trebuie s'o admitem, dacă ni reamintim cît a pătimit D-Sa la Lindewiesc; ear în ce privește lupta sa pentru drepturi, asemenea trebuie s'o concedem, căci chiar și prin cafelele di Chisanovici nu odată s'a luptat.

Minunat om e Aurel; drept chiar omul lui Dumnezeu, căci la o consfătuire, care s'a ținut Vineri în Cimpulung D-Sa a declarat că-și susține candidatura sa atît în cercul electoral al Cimpulungului, cît și a Humorului. Primul om care e în stare să exercite doauă mandate de o dată. Credem noi că el le-ar primi pe amîndouă, numai de le-ar căpăta! Dar ne temem să n'o pătească ca ogariul cu doi epuri; alergînd dupre amîndoi n'a pus laba pe nici unul.

Știrea adusă de noi despre schimbarea în redacțiunea monitorului democraților, o rectificăm într'acolo că luînd Florică Lupu redactarea gazetei »Neue Freie Lehrerzeitung«, Chisanovici trece la redacția »Voinței Pop.« Cauza acestei schimbări e că Florică vroeste și pe Nemți să-i facă »democrați«, adică să-i învețe a injura harnic. Mai bună schimbare nici că se pute face.

Cei din jurul ziarului nostru sînt incapabili pentru redactarea unei gazete bune zice »V. P.« în numărul din 10 l. c. Adevărat că sîntem incapabili a redacta ziare bune ca »Voința« lui Florică și »N. F. Lehrerzeitung«, a lui Chisanovici, care singur concede că acesta din urmă e în mare parte redactat de el. Pentru gazete în cari numai sudalmele de mamă, Dumnezeu și cruce mai lipsesc, trebuiesc oameni democrați capabili ca Aurel, Florea și Chisanovici.

Știri ultime.

Adunările electorale ținute de di T. Stefanelli Vineri în Stulpicani și Simbătă demineață în Vama, au reușit splendid. În ambele locuri s'a acceptat cu entuziasm deosebit candidatura d-lui Stefanelli. Contele Bellegarde a fost înștiințat telegrafic de primirea candidaturii acesteia și invitat cu insistență să renunțe la candidatura sa.

În Vama di Stefanelli a fost întîmpinat cu săcălușuri și un număr de preste 500 poporeni în frunte cu primarul George Hutu. În adunarea prezidiată de G. Hutu i-s'au adus d-lui Stefanelli ovațiuni de tot sincere.

Proclamarea d-lui Stefanelli a urmat cu entuziasm deosebit. Și despre aceasta adunare contele Bellegarde a fost înștiințat telegrafic. Tot pe cale telegrafică s'a rugat și intervenția marelui Vasilco pentru renunțarea contelui Bellegarde la acest mandat.

„Prăvălia românească“ în Cernăuț

societate cooperativă de consum a Românilor din Bucovina, asociațiune înregistrată cu garanță limitată.

Convocare.

P. T. Părtașii „Prăvăliei românești“ se convoacă pe baza concludului directoriului din 27 Febr 1907 la

II-a adunare generală ordinară

care se va ține în 17 Martie 1907 la carele 3 după amiază în sala „Armoniei“ (casa națională).

Obiectele de pertractare sunt:

1. Darea de samă a directoriului.	4. Împărțirea prisosului.
2. Raportul revizorilor.	5. Propunerile directoriului.
3. Aprobarea dării de samă (bilanțului) încheiat cu finea anului 1906.	6. Complectarea directoriului
	7. Eventuale.

Cu deosebită stimă:

Dimitrie Cărbune
secretar

Leonidas Bodnarescul
prezident.

Prăvălia B. Baltinester iun., Cernăuț

Telefon Nr. 301

Strada Enzenberg Nr. 3.

Telefon Nr. 301

aduce respectuos la cunoștință sosirea celor mai noi articoli pentru primăvară

Deposit de mărfuri din fabricele c. r. de curte:

Pălării: Fabrica lui I. Heinric Ita, Viena; Iosif Pichler și fii, Graz;

Păpucării: Fabrica lui Anton Capek, Viena; F. L. Popper, Chrudim.

Fabricatele cele mai fine din țară și străinătate:

Pentru dame și copii:

Păpucării
Pălării
Mănuși
Umbrele și parapleuri
Tășcuțe și punguțe
Călțuni
Peptene și perii de cap
Călțavete

Briie
Capuțe
Haine și jachete pentru copii
Parfumuri, soponuri etc.
Revolvere, Utensilii de vînat
și munițiune.

Pentru domni:

Lingerie
Pălării de pislă și jobenuri
Legători de git
Mănuși
Ghete
Pantofi
Bețe și parapleuri
Batiste de nas

Cepuțe
Pachioște
Ciorapi
Articole pentru călătorie,
sport și Tenis
Punguțe și tășcuțe pentru bilete
de visite, scrisori și monede

👉 **Cetiți și abonați „Apărarea Națională“.** 👈

SCHMIEDT & FONTIN

◆ **magazin cu drogue, chimalii, vâpseli și parfumerii.** ◆

Strada principală Nr. 12. CERNĂUȚ, Strada principală Nr. 12.

Centrala: str. principală Nr. 12. — Filiale: str. principală Nr. 2 și str. primăriei Nr. 10. — Sucursală la Cîmpulung.

Toate feliurile de mărfuri de farmacie concese droguștilor.

== **Preparate nutritoare pentru copii și bolnavi.** ==

Contra tusei și răgușelei: —

Bomboane de Aibisch, de salmiac și de malț și din extract
de ceapă, pastile de Ems.

Specialități neîntrecute pentru stărpirea insectelor, guzanilor
și a șoarecilor, soluții de aur și argint în calitate superioară.

Toate feliurile de articoli de fotografie. Săpunuri de toaletă
din țară și străinătate.

Cernele, ceară roșie, culori și vâpseli, utensilii pentru desen și pictură

Pentru pictură în email: Obiecte de ton, palete, vâpseli pentru
email și toate celelalte utensilii.

Pansamente medicale. ☺ Saltele pentru paturi.

Pentru băi: pucioasă, bile feruginoase, sodă, coajă de stejar,
sare de mare, extract de conifere, sare de Franzenthal și de
nămol feruginos etc.

Requisite de feliurite ferestele mici.

Săpunuri renumite, scrobeală, sineală, sferi pentru uscatul
● ● rufelor și cerneală pentru a semna rufele. ● ●

== **Comandele din provincie se efectuează repede.** ==

👉 Catalogul prăvăliei și cartoane cu mostre de vâpseli la dispoziția interesenților.